

ROMÂNIA
Avocatul Poporului
OMBUDSMAN

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

Domnului Comisar șef de poliție penitenciară dr. Georgică
Director Penitenciarul Timișoara

RECOMANDAREA

nr. 107 din 30. IUL. 2021

privind aplicarea dispozițiilor legale ce reglementează normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, aprobate prin Ordinul ministrului justiției nr. 2772/C din 17 octombrie 2017, cele ale Legii nr. 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun, cu modificările și completările ulterioare, măsuri de identificare a potențialilor beneficiari de activități prestate contra cost de către deținuți sau transfer la alte unități penitenciare care pot oferi deținuților posibilitatea să efectueze activități lucrative în Penitenciarul Timișoara.

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 13013 din 5 iulie 2021, , deținut custodiat în Penitenciarul Timișoara, a sesizat instituția Avocatul Poporului, susținând că:

- Condițiile de detenție sunt neconforme (într-o cameră de 9/5 mp ar fi custodiați 22 deținuți).
- Petentul nu are acces la utilități.
- Petentul susține că este ținta abuzurilor atât a conducerii cât și din partea personalului medical.

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 13582 din 5 iulie 2021, deținut custodiat în Penitenciarul Timișoara, a sesizat instituția Avocatul Poporului, susținând că:

- Condițiile de detenție sunt neconforme (într-o cameră de 8/6 mp ar fi custodiați 12 deținuți).
- Petentului nu i se aprobă solicitările de a fi scos la muncă.
- Petentul susține că este ținta abuzurilor atât a conducerii cât și din partea altor deținuți deoarece este cazat împreună cu fumători (el fiind nefumător).

Prin petițiile înregistrate la instituția Avocatul Poporului sub nr. 13979 și nr. 13983 din 15 iulie 2021, și , deținuți custodiați în Penitenciarul Timișoara, au solicitat în baza dispozițiilor Legii nr. 544/2001 informații cu privire la Recomandări ale Avocatului Poporului și însușirea acestora de către penitenciarele Timișoara și Arad.

În acest context, în temeiul art. 25 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, s-au dispus și efectuat în zilele 20-23 iulie 2021, anchete la Penitenciarul Timișoara, al căror obiective au fost verificarea susținerilor petenților. (art. 22, și art. 34 din Constituție privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la ocrotirea sănătății și condiții de detenție, cu privire la tratamentul la care susțin că sunt supuși în penitenciar.)

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de consilier.

Din partea Penitenciarului a participat domnul Georgică Alexeev, comisar-Şef de penitenciare, directorul penitenciarului și domnul subcomisar şef secție.

Verificările în cadrul penitenciarului s-au efectuat vizându-se în primul rând secțiile în care sunt custodiați deținuții (respectiv secțiile a și a) dar și avându-se în vedere rezultatul anchetei efectuate între 28 și 29 ianuarie 2020, finalizată cu Recomandarea Avocatului Poporului nr. 38/2020 și însușită de conducerea Penitenciarului Timișoara, care a privit aplicarea dispozițiilor legale ce reglementează normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, aprobate prin Ordinul ministrului justiției nr. 2772/C din 17 octombrie 2017 și cele ale Legii nr. 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun, cu modificările și completările ulterioare, în Penitenciarul Timișoara.

Clarificarea aspectelor urmărite în cadrul anchetei:

-audierea persoanelor private de libertate (ppl), care au înaintat petiții instituției Avocatul Poporului, precum și a al altor ppl, dacă se constată că se impune, cu ocazia desfășurării anchetei;

-consultarea dosarelor personal al deținuților, pentru informații suplimentare privind sancțiunile primite și hotărârile Comisiei de disciplină;

-discuții cu directorul penitenciarului;

-verificarea camerelor de deținere.

Derularea anchetelor:

1. Condiții de cazare și custodierea împreună cu deținuți fumători.

A. Deținutul la data redactării petiției era nemulțumit de faptul că i se aplicase o măsură disciplinară (suspendarea dreptului la cumpărături + pachet pe o durată de 30 de zile-pentru nerespectarea repartizării pe camera- măsură pe care nu a contestat-o) și că nu a fost tratat de urgență pentru o infecție care-i apăruse pe obraz (tratată între timp și vindecată).

Este cazat pe Secția a -a, camera împreună cu alți 5 deținuți. Camera respecta normele prevăzute de Ordinul ministrului justiției nr. 2772/C din 17 octombrie 2017, însă este supusă unui proces de reparare și igienizare. (6 camere de pe secția -a au fost deja renovate, restul printre care și cea a deținutului fiind în plin proces de renovare). A dat declarație olografă cu privire la renunțarea la sesizare întrucât aspectele identificate în petiție au fost rezolvate.

B. Deținuții și sunt cazați în secția a, camera împreună cu alți 10 deținuți. Suprafața camerei este de 48 mp.(6 ml x 8 ml) în care este inclus și spațiul de depozitare a efectelor deținuților (cambuza).

Profilul camerelor de deținere de pe secția se încadrează și respectă la limită prevederile art. 1, alin. 3 din anexă la ordin. și art. 2, alin. (1) din Ordinul nr. 2772/C/2017 “normele prevăzute în anexa la ordin sunt obligatorii la elaborarea documentațiilor pentru obiective de investiții, reparații capitale, modernizare, modificare, transformare și extindere a fondului construit, în baza reglementărilor legale în vigoare.”

Camerele de deținere în care a fost repartizat petentul dispun de grup sanitar propriu, dotat cu 2 WC-uri, 2 chiuvete și 2 dușuri, toate racordate la rețeaua de apă curentă, la care persoanele custodiate au acces permanent, iar furnizarea de apă potabilă se face din sursă proprie.

Obiectele sanitare sunt întreținute prin grija deținuților din camerele de deținere iar personalul de penitenciar verifică zilnic, odată cu efectuarea apelului, starea acestora.

Avându-se în vedere efectivul camerelor considerăm că se respectă prevederile art. 5, alin. (2) și alin (3) din O.M.J. 2772/C/2017, grupul sanitar fiind separat de camera de deținere, acesta fiind dotat astfel încât să se asigure cel puțin o chiuvetă, un WC și un duș pentru maximum 10 persoane private de libertate.

Referitor la modul de dispunere a paturilor la nivelul camerei (și în care este cusodiat deținutul există un număr de 12 paturi instalate, suprapuse câte două.

În ceea ce privește cazarea la o cameră pentru fumători, punctul de vedere al Penitenciarului a fost în sensul că, în conformitate cu Legea nr. 15/2016 pentru prevenirea și combaterea consumului produselor din tutun "se interzice fumatul în toate spațiile publice închise, spațiile închise de la locul de muncă, mijloacele de transport în comun", așadar **la nivelul Penitenciarului Timișoara nu există camere de fumători sau de nefumători, fumatul fiind interzis în toate camerele de deținere.** Prevederile Legii 15/2016 sunt cuprinse în cadrul mapei de cameră care a fost distribuită în toate camerele de deținere de la nivelul Penitenciarului, astfel încât deținuții pot reclama încălcarea acestor dispoziții la personalul de pază.

În cadrul Penitenciarului sunt amenajate locuri speciale pentru fumat în cadrul curților de plimbare, în aer liber, (curtea F1 17,92ml x15,32 ml, curtea F2 15,92ml x 10,97 ml) în conformitate cu prevederile Legii 15/2016, persoanele private de libertate având posibilitatea de a fuma în timpul programului de plimbare.

2. Referitor la refuzul solicitării de a fi scos la muncă.

Petenții și au reclamat faptul că deși sunt custodiați la RD (regim deschis –fără pază) au solicitat în baza art. 38 alin. (3) din Lege să li se ofere loc de muncă (deținutul susține că a fost obligat la recuperarea unui prejudiciu în valoare de 30.000 lei iar pentru imposibilitatea achitării acestuia a fost consecutiv amânat în comisia de liberări de patru ori) potrivit căruia “Persoanele condamnate care execută pedeapsa în regim deschis sunt cazate în comun, se pot deplasa neînsoțite în zone prestabilite din interiorul penitenciarului, pot presta munca și pot desfășura activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, moral-religioase, instruire școlară și formare profesională, în afara penitenciarului, fără supraveghere, în condițiile stabilite prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.”

Conducerea penitenciarului a explicat faptul că momentan datorită efectelor pandemiei de coronavirus nu s-au mai încheiat multe contracte de prestări de servicii între directorul locului de deținere, în calitate de prestator, și beneficiarul muncii prestate; sunt unele discuții avansate pentru luna august, perioadă în care unii deținuți vor fi desemnați să efectueze activități de reparare și consolidare a unor unități școlare, în timpul vacanței de vară.

Deținutul a solicitat ca în măsura în care nu i se poate asigura posibilitatea de a munci să fie transferat la Penitenciarul Arad sau Botoșani. (efectuează din anul 2016 o pedeapsă privativă de libertate în cuantum de ani pentru infracțiunea de prev. și ped. de art. din Codul penal).

Concluzie:

Solicitările petenților sunt susținute în parte (în ceea ce privește condițiile de detenție pe secțiile aflate în reparație/renovare).

Unitatea penitenciară are un **grad de supraaglomerare mediu**, (950 de deținuți la data întocmirii prezentei note) dar configurația camerelor de detenție fiind de așa natură, custodierea deținuților este **la limită** față de dispozițiile O.M.J. 2772/C/17 octombrie 2017.

În măsura în care nu se poate asigura posibilitatea efectuării de activități lucrative în penitenciare **se pot lua măsuri de relocare a deținuților la alte unități** deoarece, potrivit art. 78 din Legea nr. 254/2013 trebuie avute în vedere Regulile nr. 26.1-26.17 din Recomandarea 2006 (2) a Consiliului European privind Regulile penitenciare europene și Comentariile la acestea, art. 23 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 8 din Convenția Internațională privind Drepturile Civile și Politice, Principiul nr. 8 din Standardele minime ONU pentru tratamentul deținuților.

Astfel, apreciem că deținuții pot fi folosiți la muncă în spații din interiorul sau exteriorul penitenciarului, la operatori economici, în instituții publice, precum și la alte persoane fizice sau juridice. Munca prestată astfel urmărește menținerea și creșterea capacității acestora de a-și câștiga existența după liberare și realizarea unor venituri care se pot folosi la îmbunătățirea condițiilor de deținere și pentru susținerea acțiunilor de resocializare a persoanelor condamnate.

În temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituție coroborat cu art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

Directorul Penitenciarului Timișoara va dispune măsuri legale pentru înlăturarea efectelor produse de neasigurarea condițiilor de detenție corespunzătoare prin:

- Luarea de măsuri privind continuarea alocării de fonduri, luarea de măsuri de reparații și transferarea deținuților (în măsura în care acest lucru este posibil), astfel încât Penitenciarul Timișoara să devină conform cu Anexa nr. 4 din Normele minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate, aprobate prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 2772/C din 17 octombrie 2017,
- Luarea măsurilor necesare pentru interzicerea fumatului în camerele de detenție, în condițiile art. 3 alin. (1) teza finală din Legea nr. 349/2002 pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun, cu modificările și completările ulterioare.
- Măsuri de identificare a potențialilor beneficiari de activități prestate contra cost de către deținuți.
- Transfer la alte unități penitenciare care pot oferi deținuților posibilitatea să efectueze activități lucrative.

Directorul Penitenciarului Timișoara îl va informa pe Avocatul Poporului cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

